



ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

КОМІТЕТ З ПИТАНЬ ОСВІТИ, НАУКИ ТА ІННОВАЦІЙ

Р І Ш Е Н Н Я

До протоколу № 75
від 14 липня 2021 року

**Про проект Закону України
“Про внесення змін до Податкового кодексу України
щодо підтримки наукової і науково-технічної діяльності”
(реєстр. № 5498 від 18.05.2021)**

Комітет з питань освіти, науки та інновацій за дорученням Голови Верховної Ради України розглянув проект Закону України “Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо підтримки наукової і науково-технічної діяльності” (реєстр. № 5498 від 18.05.2021), поданий народним депутатом України Бабаком С.В. та іншими народними депутатами України, та зазначає наступне.

Законопроект розроблено на виконання норми частини 2 статті 47 Закону України “Про наукову та науково-технічну діяльність” та створення умов для розвитку наукової та науково-технічної діяльності шляхом зменшення податкового навантаження на науково-дослідні установи при придбанні ними обладнання, призначеного для здійснення ними наукових досліджень.

Нормами частини 2 статті 47 Закону України “Про наукову та науково-технічну діяльність”, який набув чинності 01 січня 2016 року встановлено, що “Державні наукові установи та заклади вищої освіти звільняються від сплати ввізного мита та податку на додану вартість з наукових приладів, обладнання, запасних частин і витратних матеріалів до них, реактивів, зразків, наукової літератури в паперовому та електронному вигляді, що ввозяться в Україну для забезпечення власної наукової та науково-технічної діяльності (крім підакцизних товарів)”. Водночас, у “Прикінцевих та перехідних положеннях” Закону України “Про наукову та науково-технічну діяльність” вказано, що частина 2 статті 47 вказаного Закону “набирає чинності з дня введення в дію змін до Податкового кодексу України”.

Проте відповідні зміни до Податкового кодексу України досі не були внесені.

Необхідність сплати податку на додану вартість із операцій по ввезенню сучасного наукового обладнання (більша частина якого виробляється за межами

України у країнах ЄС та Північної Америки) є тягарем для українських державних наукових установ, які і без цього страждають від хронічного недофінансування.

Ухвалення пропонованого законопроекту дозволить матеріально підтримати державні наукові установи України, на 20% збільшивши їхню спроможність забезпечувати себе сучасними науковими приладами та іншим необхідним обладнанням.

Міністерство освіти і науки України в цілому підтримує пропоновані законопроектом зміни до Податкового кодексу України.

Водночас, МОН зазначає, що частиною другою статті 47 Закону України “Про наукову і науково-технічну діяльність” не передбачено звільнення державних наукових установ та закладів вищої освіти від податку на додану вартість при придбанні науково-дослідних суден. Крім того, у чинному законодавстві відсутнє визначення поняття “науково-дослідне судно”, що може додатково ускладнити реалізацію зазначеного положення.

Виходячи з викладеного та з метою уникнення різнотлумачень, МОН пропонує передбачити на законодавчому рівні визначення поняття “науково-дослідне судно”.

Крім того, відповідно до Плану пріоритетних дій Уряду на 2021 рік, затвердженого розпорядженням Кабінету Міністрів України від 24 березня 2021 р. № 276-р передбачено, крім іншого, розроблення та подання Кабінетові Міністрів України деяких законів України стосовно ратифікації угод між Урядом України та Урядом Сполучених Штатів Америки, Європейським Союзом щодо співробітництва у сфері науки та технологій.

Ураховуючи положення Кодексу операції із постачання товарів та послуг на митній території України та ввезення на митну територію України товарів як міжнародної технічної допомоги, яка надається відповідно до міжнародних договорів України, згода на обов’язковість яких надана у встановленому законодавством порядку, звільнено від оподаткування ПДВ.

Порядок залучення, використання та моніторингу міжнародної технічної допомоги затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 15 лютого 2002 р. № 153 “Про створення єдиної системи залучення, використання та моніторингу міжнародної технічної допомоги”. Державна реєстрація проектів проводиться відповідно до Порядку реєстрації міжнародних науково-технічних програм і проектів, що виконуються в рамках міжнародного науково-технічного співробітництва українськими вченими, а також грантів, що надаються в рамках такого співробітництва, розробленого відповідно до Закону України “Про наукову і науково-технічну діяльність” та затвердженого наказом МОН від 20.11.2017 № 1507, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 27 грудня 2017 р. за № 1564/31432.

Таким чином, за умови ратифікації вищезазначених угод реалізація норм, запропонованих проектом Закону, можлива в рамках чинних положень Кодексу.

Міністерство фінансів України у своєму експертному висновку зазначає, що реалізація законопроекту матиме негативний вплив на дохідну частину державного бюджету за рахунок недонадходження податку на додану вартість,

а оцінити вартісну величину впливу на показники бюджетів неможливо, оскільки розробником не надані фінансово-економічні розрахунки із зазначенням переліку товарів з кодами згідно з УКТЗЕД, що будуть ввозитися на митну територію України без сплати податку на додану вартість. Водночас Мінфіном відмічено, що за інформацією, зазначеною в податкових деклараціях за кодом ДКПП 72 «Наукові дослідження та розробки», обсяг ввезених на митну територію України товарів, необоротних активів за 2019 рік становить 1 233,1 млн грн, за 2020 рік – 1 479 млн грн, а сума податку на додану вартість становить 247,3 та 294,8 млн грн відповідно.

До законопроекту не надано фінансово-економічне обґрунтування (включаючи відповідні розрахунки) та пропозиції щодо скорочення витрат бюджету та/або джерел додаткових надходжень бюджету для досягнення збалансованості бюджету, що не відповідає вимогам Бюджетного кодексу України (частина перша статті 27) та Регламенту Верховної Ради України (частина третя статті 91).

Крім того, передбачена законопроектом дата набрання чинності відповідним законом (з дня, наступного за днем його опублікування) не узгоджується з частиною третьою статті 27 Бюджетного кодексу України щодо терміну введення в дію законів, які впливають на показники бюджету, та підпунктом 4.1.9 і пунктом 4.5 статті 4 Податкового кодексу України щодо стабільності податкового законодавства.

Міністерство юстиції України пропонує запропонований розділом I проектом Закону абзац третій пункту 197.26 статті 197 ПКУ виключити як такий, що не є предметом правового регулювання ПКУ. Також Мінюст звертає увагу на необхідності узгодження дати набрання чинності Закону з датою його прийняття.

Міністерство економіки України надає зауваження, аналогічні з зауваженнями інших міністерств, та пропонує з метою прийняття виваженого рішення щодо доцільності прийняття законопроекту провести ґрунтовний аналіз та відповідні розрахунки, у тому числі щодо впливу запропонованих податкових змін на галузь та економіку в цілому.

Комітет з питань бюджету зазначає, що законопроект матиме вплив на показники бюджету (призведе до зменшення доходів державного бюджету від податку на додану вартість). У разі прийняття відповідного закону до 15 липня 2021 року він має вводитися в дію не раніше 1 січня 2022 року, а після 15 липня 2021 року – не раніше 1 січня 2023 року (або 1 січня наступного за цим року залежно від часу прийняття закону).

Комітет з питань фінансів, податкової та митної політики, який є Головним з розгляду законопроекту реєстр. № 5498, на своєму засіданні 08.07.2021 р. розглянув зазначений проект Закону та рекомендував Верховній Раді України за результатами розгляду в першому читанні прийняти його за основу.

На засіданні підкомітету з питань науки та інновацій Комітету Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій 12.07.2021 р. розглянуто проект Закону № 5498 та ухвалено рішення підтримати позицію Головного Комітету.

Обговоривши інформацію голови підкомітету з питань науки та інновацій В.Колюха з цього питання, **Комітет Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій вирішив:**

1. Згідно з пунктом першим частини першої статті 114 Регламенту Верховної Ради України рекомендувати Верховній Раді України проект Закону України “Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо підтримки наукової і науково-технічної діяльності” (реєстр. № 5498 від 18.05.2021), поданий народним депутатом України Бабаком С.В. та іншими народними депутатами України, за результатами розгляду в першому читанні прийняти за основу.

2. Направити це рішення до Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики.

3. Контроль за виконанням рішення Комітету покласти на Голову Комітету Сергія Бабака.

Голова Комітету



Сергій Бабак